

MILJØRAPPORT 2018

Grønne departementer

Miljøvennlig departementsvirksomhet moderniserer
og effektiviserer staten

Departementenes sikkerhets-
og serviceorganisasjon
i samarbeid med
departementene

Innhold

Miljøledelse	4
Miljømål	6
Hva er EMAS?	8
Samarbeid	9
Miljøresultater	10
Avfall	10
Gjenbruksprosent på innlevert IKT-utstyr	13
Kopipapirforbruk i departementsfellesskapet	14
Flyreiser	15
Anskaffelser	17
Innkjøp	17
Vannforbruk	18
Energiforbruk	19

Departementsfellesskapets felles miljøpolicy

Departementsfellesskapet skal ved god miljøledelse kontinuerlig forbedre miljøprestasjonen og bidra til et bærekraftig samfunn ved å redusere overforbruk, unngå unødvendig forurensning, og fremme innovasjon og klimavennlige løsninger.

Departementsfellesskapet arbeider målrettet med å forbedre miljøprestasjonen. Høsten 2010 vedtok departementene og Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) å etablere et felles miljøledelsessystem i henhold til kravene i EUs EMAS-forordning. Prosjektet ble kalt Grønne Departementer. Alle departementene og DSS er nå en del av prosjektet.

Miljøledelsessystemets overordnede oppgave er å være departementsfellesskapets verktøy for å forbedre miljøprestasjonen og å begrense departementsdriftens negative miljøpåvirkning.

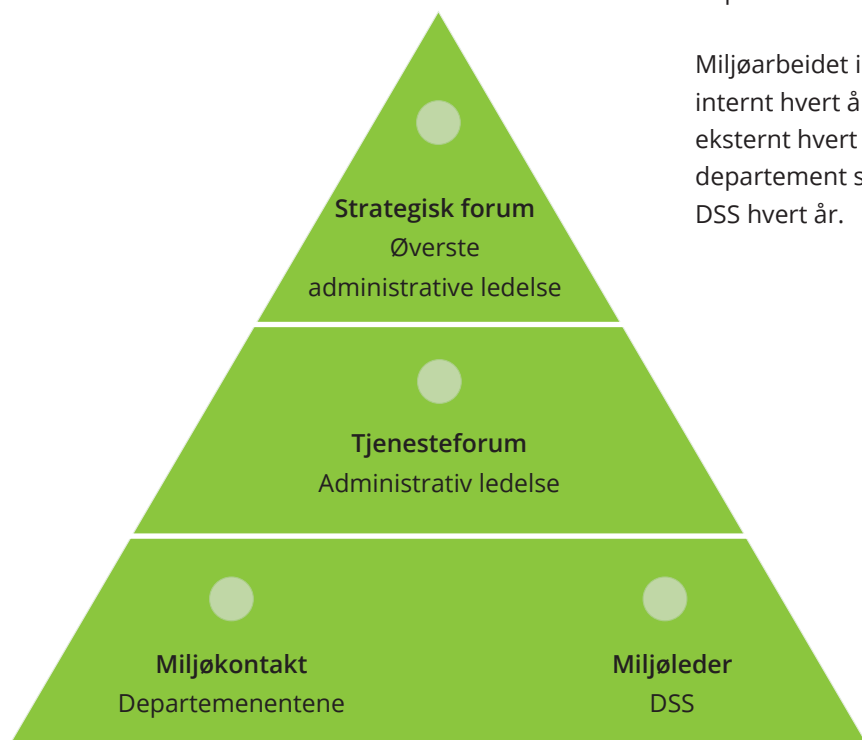
Miljøledelse

Systematisk arbeid for kontinuerlig forbedring av miljøprestasjonen og miljøledelsessystemet

EMAS er en forkortelse for Eco-Management Audit Scheme, og er en frivillig ordning for miljøledelse. Miljøledelse i henhold til EMAS i departementsfellesskapet er et samarbeid mellom departementene og DSS.

Miljøledelsessystemet er avgrenset til driften av departementsfellesskapet. Miljøarbeidet fokuserer derfor på forbedring av miljøprestasjonen i driftsrelaterte prosesser og oppgaver, mens departementenes kjerneoppgaver holdes utenfor.

Departementsfellesskapets rolle i samfunnet er likevel viktig å være bevisst på, da dette kan påvirke hvordan miljø vektlegges i ulike sammenhenger. Både med tanke på å sette begrensninger for miljøarbeidet, men også å gi muligheter.

Kontinuerlig forbedring av miljøledelsessystemet

I 2018 startet arbeidet med å omorganisere EMAS-arbeidet til ett felles miljøledelsessystem for hele departementsfellesskapet. Målet for endringen var å forbedre og effektivisere miljøarbeidet. Dette innebærer blant annet utarbeidelse av felles miljøpolicy og miljømål for hele departementsfellesskapet.

Etter omorganiseringen følger EMAS-samarbeidet den generelle styringspyramiden mellom departementene og DSS.

Etter omorganiseringen har DSS fått koordinerende ansvar for EMAS-arbeidet. Dette effektiviserer arbeidsprosessene i miljøarbeidet, fordi prosesser som tidligere ble gjort parallelt i alle departementene og i DSS, er nå sentralisert hos DSS.

Miljøarbeidet i departementsfellesskapet revideres internt hvert år, i regi av DSS. DSS revideres også eksternt hvert år, mens det rulleres på hvilke departement som revideres eksternt sammen med DSS hvert år.

Deltakere

Her vises hvilke departementer (i tillegg til DSS) som har oppnådd en EMAS-sertifisering:

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD)

Adresse: Akersgata 64

Barne- og familiedepartementet (BFD)

Adresse: Akersgata 59

Finansdepartementet (FIN)

Adresse: Akersgata 40

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

Adresse: Teatergata 9

Klima- og miljødepartementet (KLD)

Adresse: Kongens gate 18

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

Adresse: Akersgata 59

Landbruks- og matdepartementet (LMD)

Adresse: Teatergata 9

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)

Adresse: Kongens gate 8

Olje- og Energidepartementet (OED)

Adresse: Akersgata 59

Samferdselsdepartementet (SD)

Adresse: Akersgata 59

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Adresse: Akersgata 59, Grubbegata 14, Møllergata 17, Y-blokka, Teatergata 5 og Akersgata 64

Underliggende etat til KMD

Forpliktelse og krav

Med krav menes lovkrav, forskriftskrav, kontraktskrav, avtalekrav, forpliktelser og standardkrav, som vår virksomhet må ta til følge og vise samsvar til.

Alle relevante krav gjeldende ytre miljø som berører departementfellesskapets drift vurderes kontinuerlig gjennom samsvarsevalueringer. Den fullstendige og detaljerte oversikten over alle krav departementfellesskapet vurderer samsvar mot gjennomgås årlig under eksterne revisjoner.

Under følger et utsnitt av lov- og forskriftskrav, gjengitt på lov- og forskriftsnivå, som departementfellesskapet vurderer samsvar med

- Forurensningsloven, kapittel 2, 5, 6
- Produktkontrollloven, §§3-3a
- Miljøinformasjonsloven, kapittel 2 og 3
- Lov om offentlige anskaffelser
- Avfallsforskriften, kapittel 11
- Forskrift om offentlige anskaffelser, kapittel 7
- Produktforskriften, kapittel 6

Miljømål

Departementene og DSS har miljømål som reflekterer felles ambisjoner

Avfall

Reduksjon i totale avfallsmengder

Departementsfellesskapet skal innen 2025 redusere den totale avfallsmengden med 20 prosent, sammenlignet med avfallsmengden i 2018

Øking av kildesorteringsgrad

Departementsfellesskapet skal innen 2025 oppnå en kildesorteringsgrad på 60 prosent

Det produseres årlig store mengder avfall i regjeringskvartalet og ved de andre departementsadressene. Avfall er en ressurs på avveie, og departementene og DSS skal fokusere på avfallsreduksjon, kildesortering og gjenvinning i vår daglige drift.

Innkjøp

Departementsfellesskapet skal innen 2025 ha en samlet andel miljømerkede innkjøp på 30 prosent innenfor produktkategoriene forbruksartikler og møbler

Departementene og DSS gjør avrop på rammeavtaler og foretar innkjøp for store summer hvert år. Det er viktig når det arbeides med å stille miljøkrav i anskaffelsesprosessen at ansatte som foretar konkrete innkjøp fra disse avtalene følger opp miljøkravene, ved å velge de mest miljøvennlige alternativene. Markedsmakten i anskaffelsesprosessen utgjør først en reell forskjell om vi velger de produktene som belaster miljøet minst ved innkjøp.

Anskaffelser

Alle rammeavtaler skal ha et uttrykt krav til miljø. I avtaler som har stor negativ miljøpåvirkning skal miljø inngå som et av tildelingskriteriene

Departementene og DSS kjøper varer og tjenester for store summer hvert år. Videre fremforhandler DSS rammeavtaler på vegne av departementene og Statsministerens Kontor. Omfanget av dette gir markedsmakt, og makt forplikter. Anskaffelser påvirker miljøet på mange måter avhengig av hvilke produkter og tjenester som etterspørres. Å stille miljøkrav i anskaffelser bidrar til å fremme utviklingen og sikre etterspørsel av mer miljøvennlige produkter og tjenester.

Flyreiser

Departementsfellesskapet skal innen 2025 redusere den totale andelen flyreiser for embetsverket

Departementenes kjerneoppgaver nødvendiggjør en del reisevirksomhet som medfører utslipp av klimagasser og redusert luftkvalitet. Dette gjelder både reiser ansatte foretar og reiser besøkende gjennomfører. Ikke alle flyreisene som gjennomføres er like nødvendige. Departementsfellesskapet ønsker at alle flyreiser, skal være nødvendige flyreiser.

Miljøkartlegging

For å bestemme hvordan departementsfellesskapet påvirker miljøet, har alle aktiviteter relatert til departementsdriften blitt vurdert ut i fra satte kriterier i en miljøkartlegging. På denne måten finner man frem til hvilke deler av departementsdriften som påvirker miljøet mest.

Departementsfellesskapet erkjenner at vi påvirker miljøet på langt flere måter enn hva våre miljømål peker på. Miljømålene reflekterer de vesentlige miljøaspektene som departementsfellesskapet har vurdert som mest tilgjengelig for oss å forbedre i tillegg til at de påvirker miljøet mest.

Gjennom departementsdriften vil blant annet kjemikaliebruk og beredskap også være tydelige miljøaspekt, men det ble valgt å ikke definere miljømål innenfor kjemikaliebruk ettersom at DSS sin renholdstjeneste følger opp dette aspektet gjennom sin Miljøfyrtårn sertifisering. Det ble også valgt å ikke ha miljømål på beredskap, da

departementfelleskapet uansett vil opprettholde et kontinuerlig arbeid for å forhindre ulykker uavhengig av et miljømål.

Departementene og DSS deler miljømål og samarbeider om å nå miljømålene som reflekterer den kollektive ambisjonen departementsfelleskapet har satt seg.

Hva er EMAS?

EMAS er en forkortelse på Eco-Management Audit Scheme og er en frivillig ordning for miljøledelse. EMAS ble opprettet i 1997, og gjennom EØS-avtalen kan norske virksomheter delta i ordningen.

EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) bygger på kravene i ISO 14001-standarden. EMAS har i tillegg noen tilleggskrav som går noen skritt videre sammenlignet med ISO14001. Eksempler på dette er:

- Krav til offentliggjøring av årlig miljøredegjørelse/ miljørapport
 - Hvor en framstilling av årlige, målbare miljømessige endringer fremvises.
- Krav til at miljøprestasjonen vurderes ved en gjennomgang i ledelsen, og krav til at interne revisjoner av miljøledelsessystemet gjennomføres.

Krav til at virksomheten arbeider for at øvrige leverandører og kontraktører er iforstått med kontraktsholders miljøpolicy og rutiner i den grad dette er mulig.

Mer effektivt miljøarbeid

EMAS er en frivillig ordning for miljøledelse for bedrifter i EU. EMAS ble opprettet i 1997, og gjennom EØS-avtalen kan norske virksomheter delta i ordningen. For departementsfellesskapet betyr det at miljø er inkludert som en viktig faktor i beslutninger for departementsdriften.

Et velfungerende miljøledelsessystem fungerer som et verktøy som lar departementsfellesskapet arbeide systematisk, hensiktsmessig og målrettet mot å forbedre miljøprestasjonen i departementsdriften.

Samarbeid

Miljøarbeidet i departementsfellesskapet er et samarbeid mellom flere aktører. Det er et samarbeid mellom departementene og DSS, og mellom departementsfellesskapet og Statsbygg, samt øvrige leverandører tilknyttet departementsdriften.

Det er særlig innenfor to områder hvor et godt samarbeid mellom flere aktører er avgjørende for å forbedre vår miljøprestasjon.

Avfall

DSS sitt ansvar i forbindelse med avfall er todelt: for det første skal DSS legge til rette for at avfallet kan sorteres i departementenes lokaler. Det innebærer å utplassere beholdere til ulike fraksjoner og sørge for at disse er tydelig merket. For det andre er DSS ansvarlig for at avfallet samles inn og tas med til miljøstasjonene. Avfallet fra kantinen er kantineleverandørens ansvar å sortere, og ta med til miljøstasjonen, eller avfallsrommene.

Statsbygg har ansvaret for orden i miljøstasjonene samt at avfallet fraktes til godkjent mottak. I dette ligger også ansvaret for avtale med avfallsrenovator.

For å sikre høy kildesorteringsgrad er det avgjørende at departementsansatte og ansatte i DSS sorterer riktig. Det forutsetter at de ansatte har kunnskap om hvordan de skal sortere. Dersom avfall kastes feil, kan fraksjoner bli «urene» og må avhendes som restavfall på avfallsmottaket. Alle ansatte har også ansvar for å begrense mengden avfall som oppstår.

Energi

Departementene og DSS er leietakere hos Statsbygg. Statsbygg har egne miljømål for sine bygg. På denne måten er det i stor grad Statsbygg som ivaretar miljøprestasjonen til bygningsmassen. Statsbygg her sertifisert i henhold til ISO14001 og har blant annet ambisiøse miljømål for energieffektivitet.

Miljøresultater

Tall og fakta for nøkkelområder i departementsfellesskapets miljøarbeid

Miljøarbeidet i departementsfellesskapet avgrenses til den daglige driften av departementene. Miljø er viktig for departementene og regjeringen, og miljøvennlig drift av departementsfellesskapet er en naturlig følge av dette.

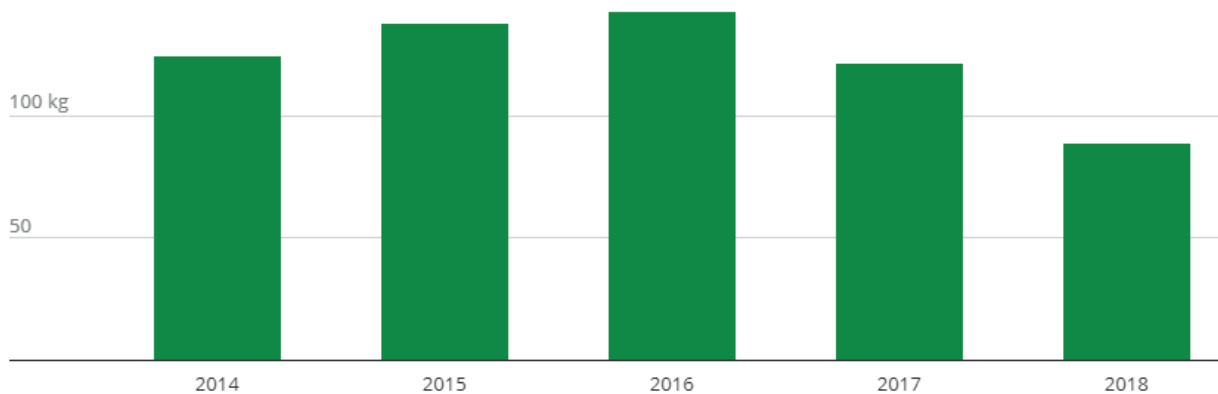
Statistikken som presenteres viser progresjonen mot miljømålene, samt prestasjonen innenfor nøkkelområder som EMAS-forordningen pålegger oss og holde oversikt over.

Avfall

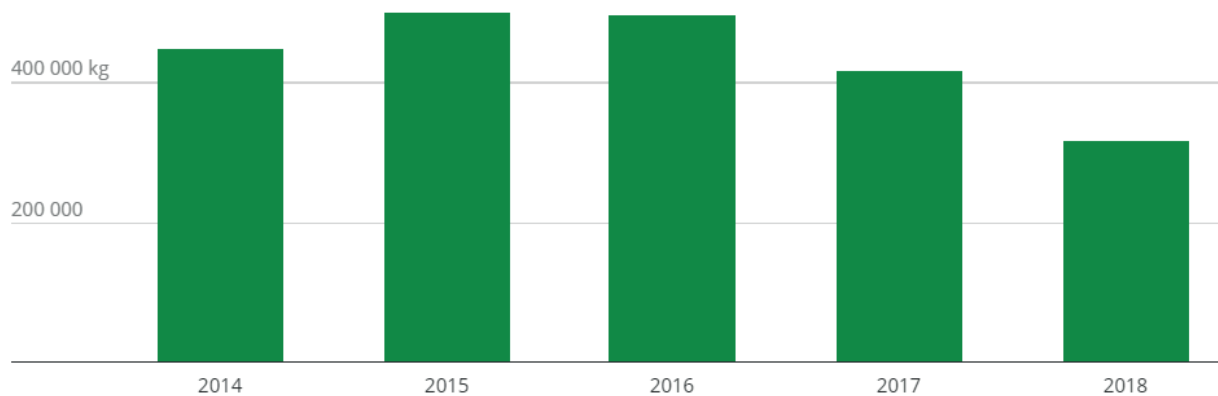
Departementsfellesskapet har hatt et todelt fokus på avfall. For det første, begrense hvor mye avfall som skapes. For det andre, av det avfallet som oppstår så skal så mye som mulig kildesorteres.

Mengden avfall som har oppstått fra vår drift har siden 2015 hatt en prosentvis nedgang på 36,7% siden 2015. Avfallsmengder per årsverk har siden 2016, hatt en prosentvis nedgang 37,7%.

Avfall produsert per årsverk

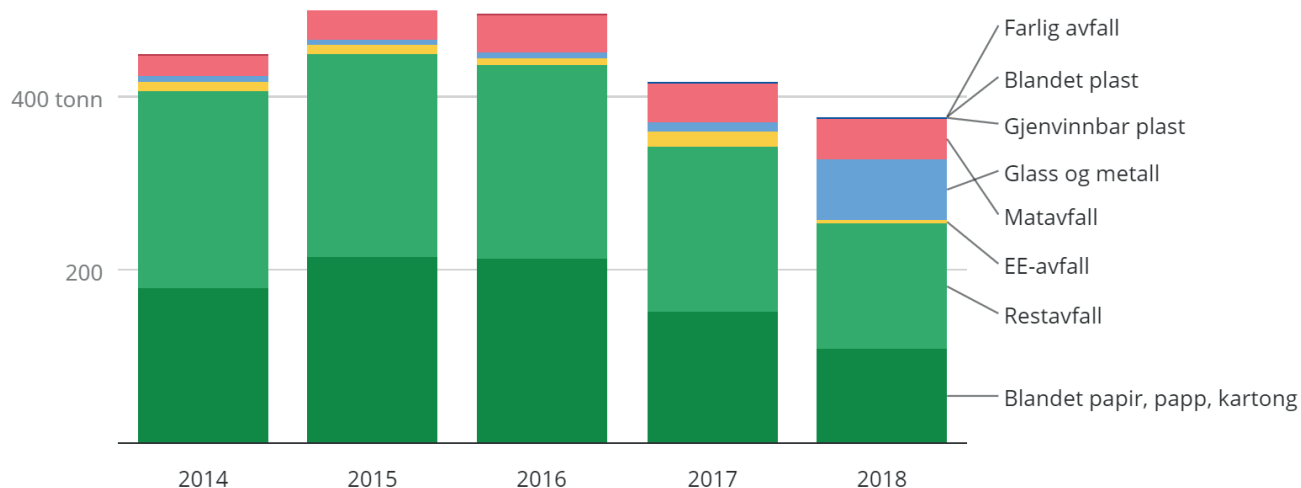

Avfall produsert totalt

Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Statsministerens kontor.

Avfallsmengder og fraksjoner i departementsfellesskapet

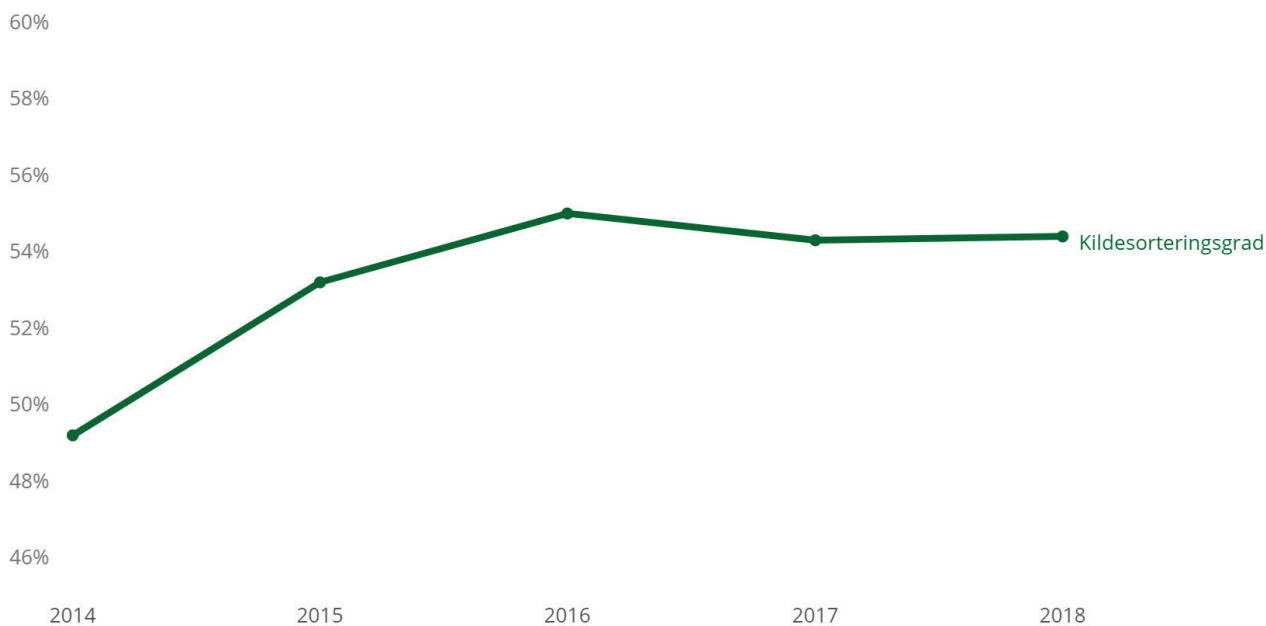
Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Statsministerens kontor.

Når den totale avfallsmengden går ned, påvirker dette kildesorteringsgraden. For eksempel, om store deler av reduksjonen i avfall kommer fra en enkelt

fraksjon, vil dette påvirke kildesorteringsgraden negativt. Dette fordi forskjellen mellom en sortert fraksjon, og den usorterte fraksjonen, er blitt mindre.

Kildesortering i departementsfellesskapet

Linjen viser hvor stor prosentandel av avfallet som ble kildesortert i årene 2014 til 2018

Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Statsministerens kontor.

Kildesorteringsgraden i departementsfellesskapet har, siden 2016 variert svært lite.

Kildesorteringsgraden har hatt en prosentvis nedgang på 1,1% siden 2016. Dette kan, og bør sees i sammenheng med den betydelige reduksjonen i totale avfallsmengder. Nedgangen i kildesorteringsgrad vil på bakgrunn av dette ikke

nødvendigvis ha noen korrelasjon med dårligere sortering blant ansatte. Det er dog mer sannsynlig at stagnasjonen i kildesorteringsgrad har en sammenheng med reduksjon i fraksjonen papp og papir hvor utskriftsbegrensinger, færre opplag av regjeringsdokumenter og returordninger på emballasje til nå har hatt god effekt.

Annen statistikk som nyanserer avfallsstatistikken

Gjennomsnittlig opplag av regjeringsdokumenter

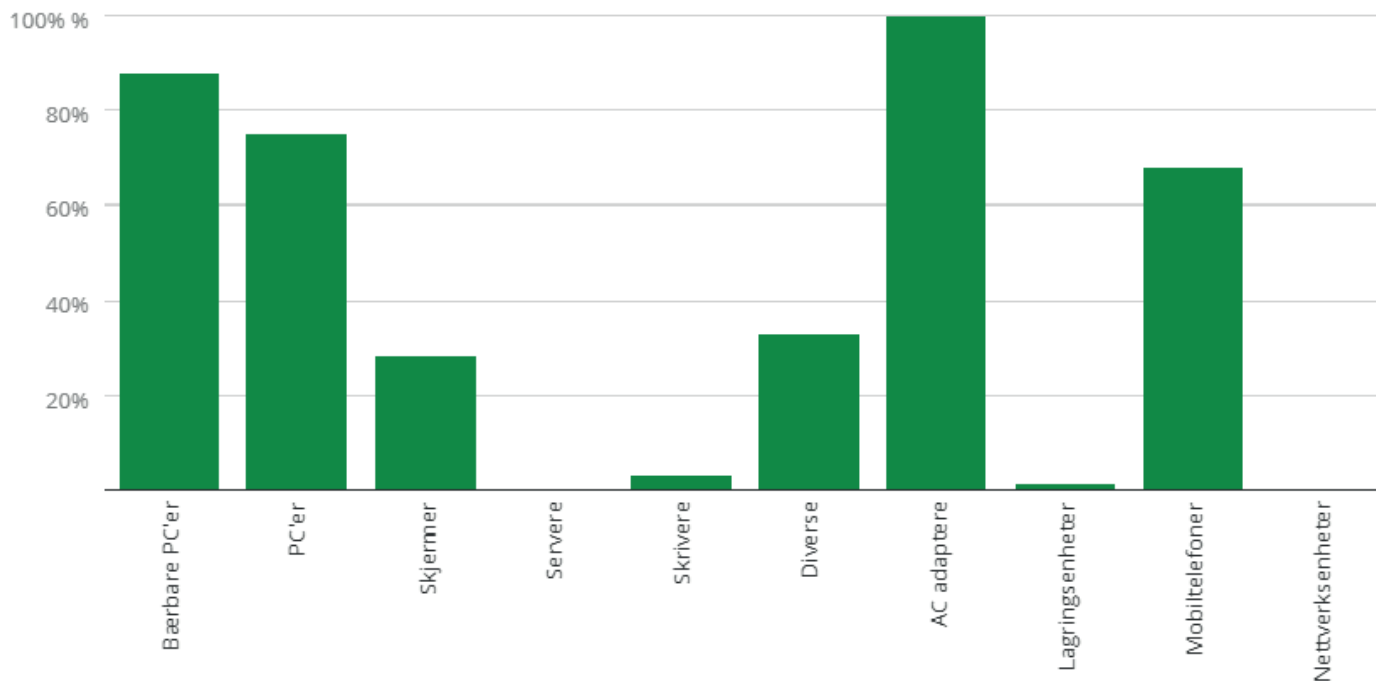
Tallene skisserer årlig gjennomsnittlig opplag til DSS` lager av proposjoner, stortingsmeldinger og NOUer

Som det kommer frem av tabellen har det siden 2003 vært en dalende trend i gjennomsnittlig opplag av regjeringsdokumenter. Det betyr ikke

at regjeringene blir mindre og mindre effektive, men at man i større grad har gått over til digitale arbeidsprosesser som gjør det mindre nyttig med fysiske kopier av alle regjeringsdokumenter.

Gjenbruksprosent på innlevert IKT-utstyr

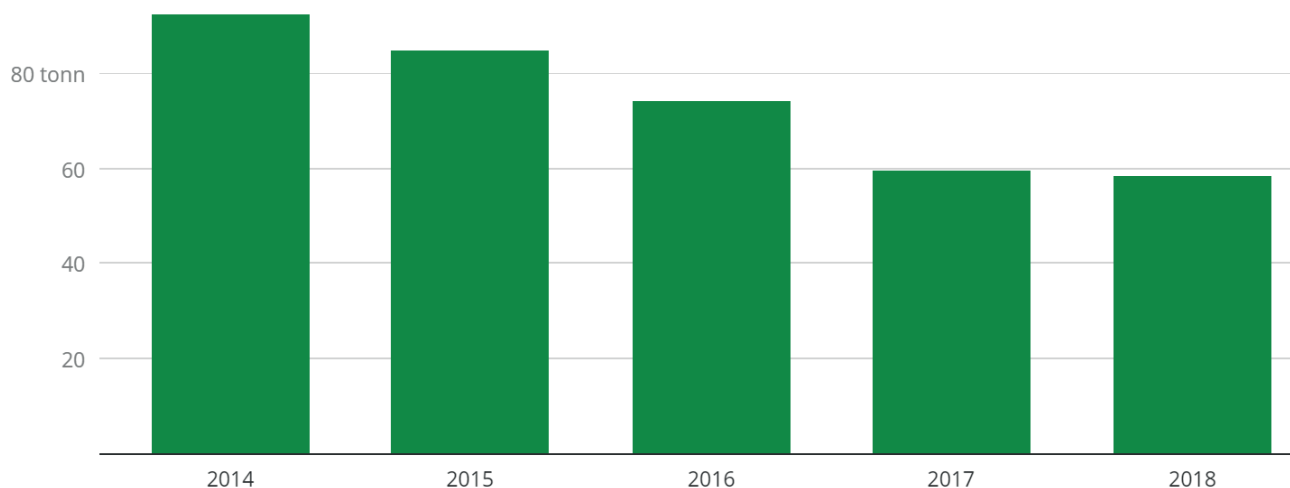
Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Statsministerens kontor.

IKT- utstyr byttes ut i ulike intervaller i departementsfellesskapet. Det vil si at noen år, er det ingen IKT-enheter som er levert inn, dermed ingen enheter gjenbrukt, mens året etterpå kan alle være levert inn og alle være gjenbrukt. Det er viktig å

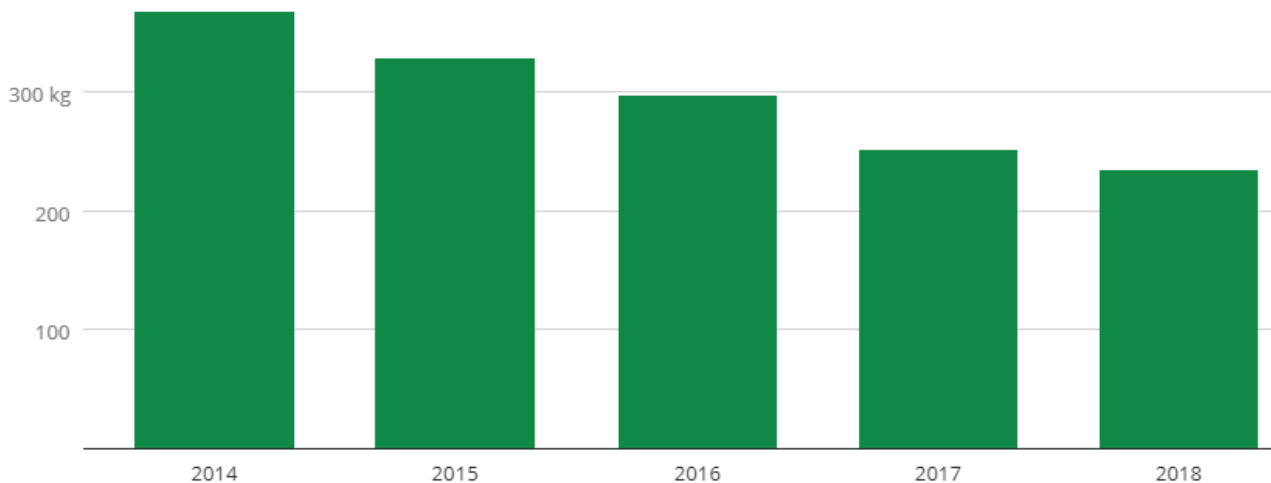
understreke at i avtalen om IKT-utstyr så inngår det en ordning for gjenbruk og gjenvinning. Enten kan enheten gjenbrukes i sin helhet etter at innholdet er slettet, bestanddelene gjenvunnet eller forsvarlig avhendet.

Kopipapirforbruk i departementsfellesskapet

Total kopipapirforbruk

Kopipapirforbruk per årsverk

Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet.

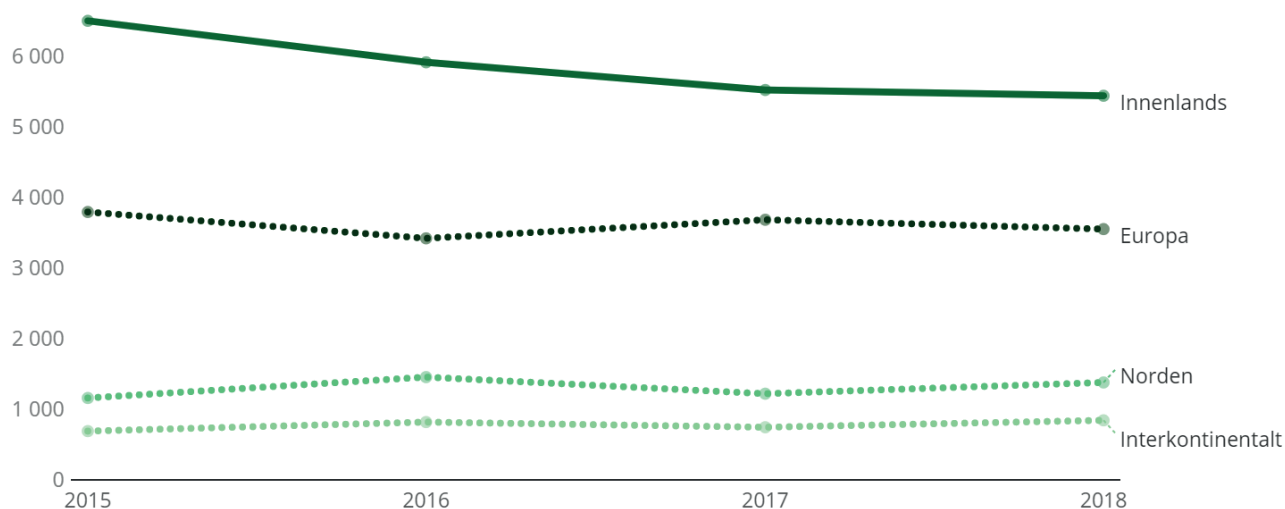
Både utskriftsbegrensninger og ny ordning for bestilling av kopipapir har bidratt til å redusere hvor mange kilo kopipapir som forbrukes i

departementsfellesskapet. I alt har det resultert i en reduksjon på 36,6% siden 2014.

Flyreiser

Antallet flyreiser foretatt både innenlands og i Europa har sunket fra 2017 og fram til 2018.

For innenlandsflyreiser har det siden 2015 vært en prosentvis nedgang på 16% og for Europareiser er det en prosentvis nedgang på 6%.

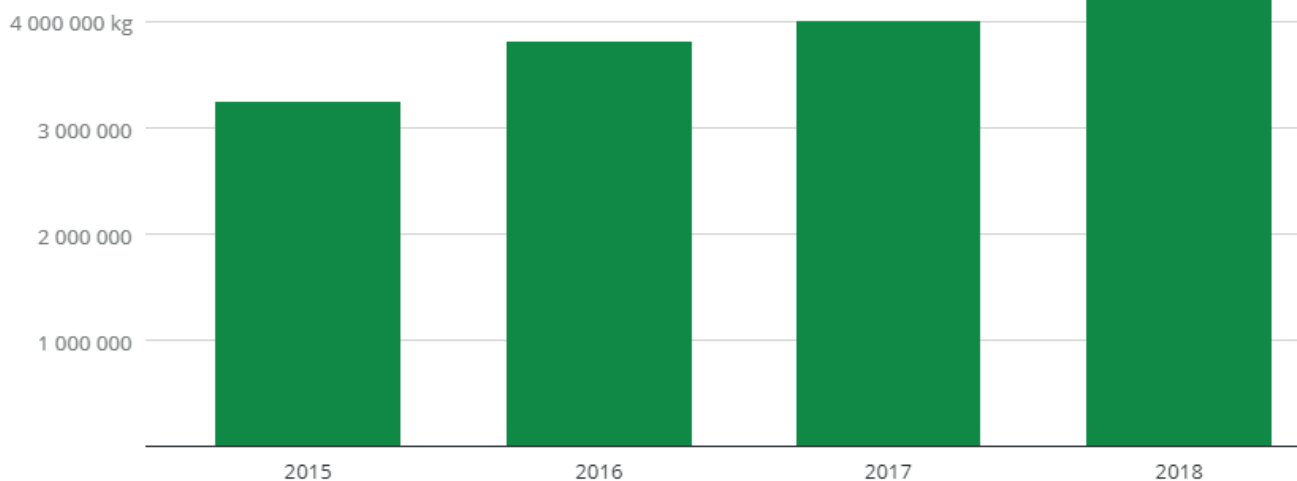
Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Statsministerens kontor. Det kan være tilknyttet noe usikkerhet til tallene, da dataene benyttet i denne framstillingen er hentet fra departementenes reisebyrå. Det betyr at flyreiser bestilt utenfor avtale ikke er medregnet. Det bør regnes med at en viss andel flyreiser bestilles utenfor avtale.

Til tross for at innenlandsflyreiser og reiser i Europa har sunket siden 2015, har departementsfelleskapets utslipp av CO₂ fra flyreiser økt. Bakgrunnen for dette er at antallet interkontinentale reiser har økt. Fra 2017 til 2018 har

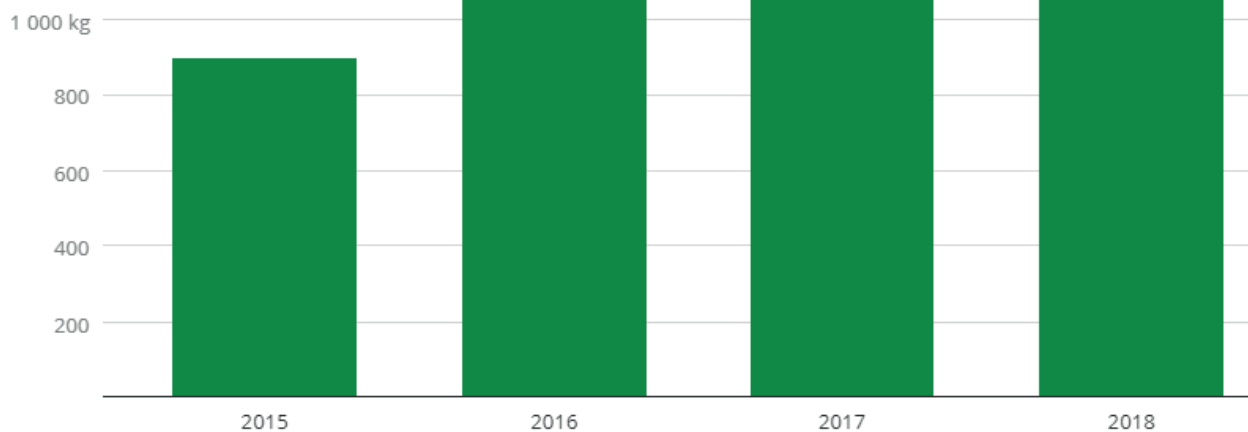
antallet interkontinentale reiser økt fra 750 til 848. Dette har store utslag på distanse fløyet, for denne økningen tilsvarer en økning i distanse på 1 906 673 km, som igjen tilsvarer en økning i CO₂ utslipp på 250 436 kg.

Utslipp av CO2 fra flyreiser i departementsfellesskapet

Kg CO2 totalt

Kg CO2 per årsverk

Tallene inkluderer alle departement og DSS utenom Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Statsministerens kontor. Det er noe usikkerhet tilknyttet tallene som har inngått i framstillingen. Dette fordi at tallene benyttet kommer fra data gitt av departementenes reisebyrå. Reiser bestilt og gjennomført utenfor avtale er dermed ikke medregnet. Det bør antas at en viss andel gjennomføres utenfor avtale.

Som et tiltak for å begrense flyreiser i jobbsammenheng, har departementsfellesskapet de siste to årene satset på videokonferanser. I den sammenheng har utstyr til dette blitt rullet ut i alle felles møterom, markedsføring av tilbudet har blitt gjort, og opplæring og støtte er tilgjengelig fra DSS, som har ansvaret for tilbudet.

Det er ikke mulig å fastslå hvorvidt bruken av videokonferanser, har en direkte sammenheng med utviklingen innen flyreiser. Tiltaket er likevel noe vi anser som et tilbud som kan bidra til å begrense innenlandsflygingen i jobbsammenheng i departementsfellesskapet.

Det vil arbeides videre med å utvikle målrettede tiltak for å redusere flyreiser.

Anskaffelser

Departementsfellesskapet kjøper varer og tjenester for store summer hvert år. Videre anskaffer DSS felles rammeavtaler på vegne av departementene og Statsministerens kontor. Omfanget av dette gir markedsmakt, og makt forplikter. Departementsfellesskapets anskaffelser ansees som en del av vår drift hvor vi kan begrense vår negative miljøbelastning. Ved å stille gode miljøkrav og følge opp disse kravene i løpet av kontraktperioden gjennom stikkprøvekontroller, vurderer vi at vi bidrar til en forbedring av miljøprestasjonen. Ved å legge press på markedet gjennom å stille gode miljøkrav, samt å begrense den negative miljøbelastningen fra de varene og tjenestene vi forespør, forbedrer vi miljøprestasjonen både direkte og indirekte.

DSS` seksjon for anskaffelser har i 2018 formalisert arbeidet med å ivareta samfunnsansvar i offentlige anskaffelser, og fått en fagansvarlig for sosialt ansvar som har fulgt opp arbeidet og sikret kvaliteten i miljøkravene.

For å sikre ivaretagelse av samfunnsansvar i nye anskaffelser, gjennomfører seksjonen i oppstarten av en anskaffelsesprosess en risikovurdering av varen/tjenesten som skal anskaffes. I risikovurderingen vurderes sannsynligheten for at anskaffelsen vil ha negative konsekvenser for lønns- og arbeidsvilkår, sosiale og etiske hensyn og/eller klima og miljø. Om dette er tilfelle, skal det stilles krav til leverandørene ved å sette kontraktsvilkår, kvalifikasjonskrav eller tildelingskriterier som forebygger risikoen ved anskaffelsen.

I 2018 ble 26 anskaffelser risikovurdert og 8 ble vurdert til å være «risikoanskaffelser». Dette betyr at anskaffelsen inkluderer kjøp av varer med høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden (f.eks. kjøp av elektronikk/IKT, avskårne blomster el.l.); at den inkluderer kjøp av tjenester innen bransjer som er særlig utsatt for arbeidslivskriminalitet (f.eks. rengjøring eller bygg og anlegg); eller at anskaffelsen er miljøbelastende (f.eks. i form av utslipp, ikke-fornybare ressurser, kjemikalier m.m.).

Det gjenstår fortsatt en del arbeid med å kartlegge innenfor hvilke områder DSS sine anskaffelser har størst påvirkning. Dette vil bli fulgt opp i 2019.

Det å vurdere og å fremstille kvantitativt hvorvidt miljøkrav i anskaffelser er gode, er noe vi anser som lite fruktbart. Dermed vil vurderingen av måloppnåelse innenfor anskaffelser forbli en kvalitativ vurdering uten tidsbegrensning gjort i samarbeid med DSS` seksjon for anskaffelser.

Innkjøp

Departementsfellesskapet har satt som mål å øke andelen miljømerkede innkjøp innenfor produktkategoriene møbler og forbruksartikler til 30%. Det har foreløpig ikke vært, og er enda ikke blitt utviklet en målrettet strategi for å sikre en slik økning i andel miljømerkede innkjøp.

Foreløpig så er det kun blitt ført statistikk med hensikt å måle andel miljømerkede innkjøp av møbler og forbruksartikler siden 2017. Kun to år med data er ikke tilstrekkelig, hverken for å anslå en trend i vårt handlingsmønster ved innkjøp, eller for å vurdere virkningen av eventuelle tiltak.

I 2020 vil det arbeides med å utvikle en målrettet strategi for miljøvennlige innkjøp for departementsfellesskapet, og i neste års miljørapport vil tall for miljømerkede innkjøp i departementsfellesskapet inkluderes.

Vannforbruk

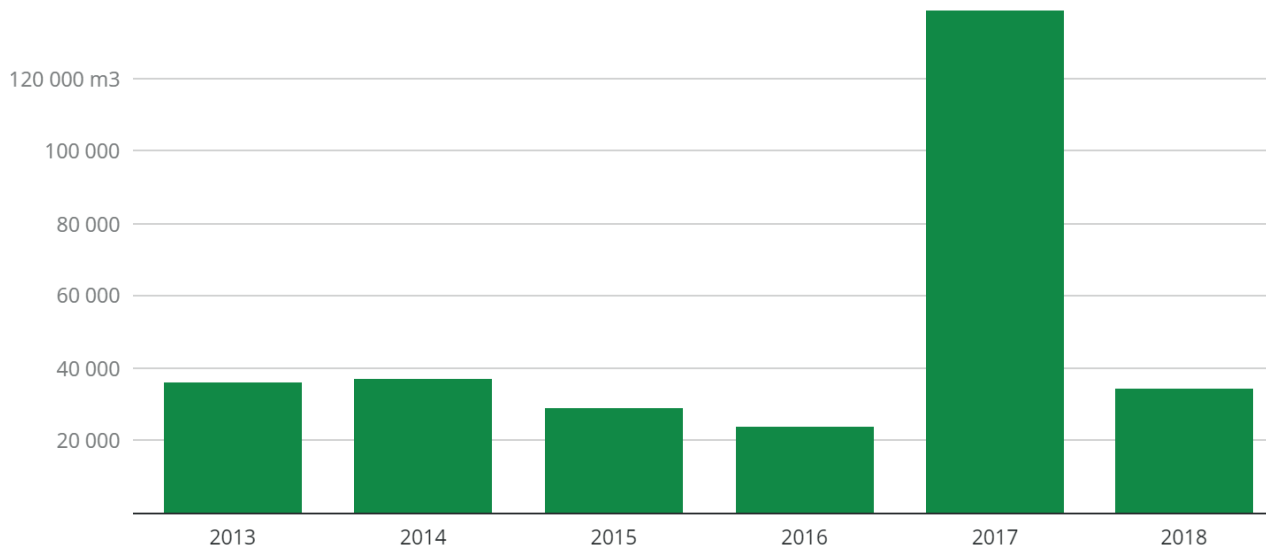
Å holde oversikt over departementsfellesskapets forbruk av vann er noe vi er pålagt igjennom EMAS-forordningen. Som leietaker i Statsbygg sine bygninger vil alle tiltak som går på infrastruktur tilknyttet vann eller vannløsninger være et samarbeid mellom departementsfellesskapet

og Statsbygg. Med unntak av året 2017, så har vannforbruket i departementsfellesskapet forhold seg stabilt. I 2017 skyldes det høye vannforbruket at byvannet gikk på som reservekjøling for EDB-kjølingen i R6, dette var et avvik som raskt ble håndtert.

Vannforbruk i departementsfellesskapet

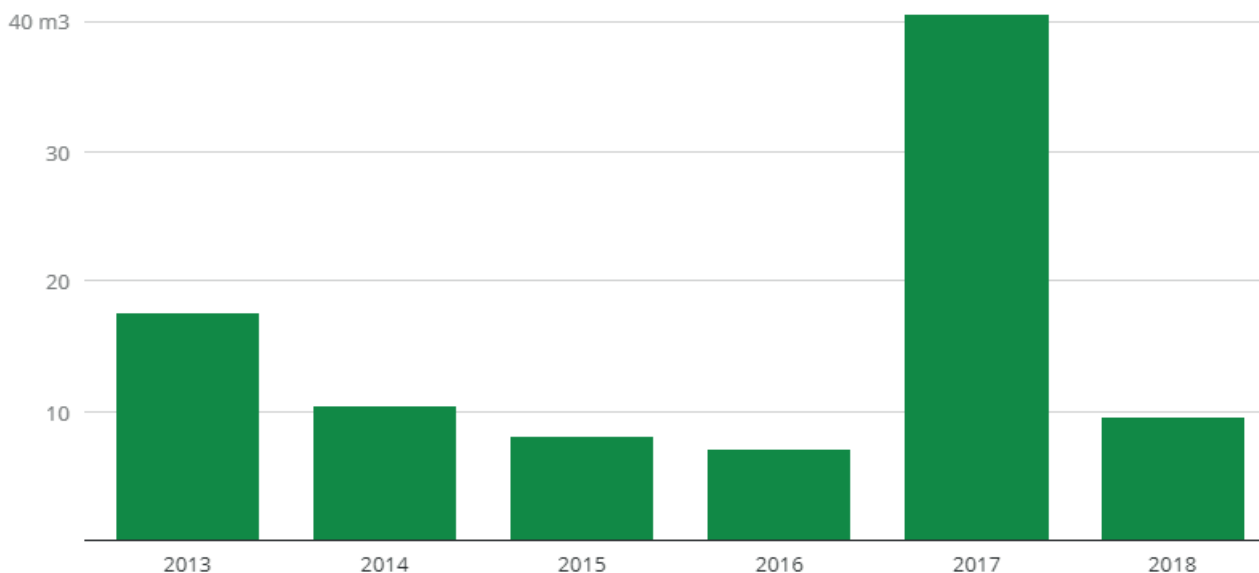
Verdiene er fremsatt i kubikkmeter, og er sammenlagte verdier for alle departement og DSS.

Totalt vannforbruk

Tallene er sammenlagte verdier for Grubbegata 1, Teatergata 5, G-blokken, R5, R6 og andre øvrige innleide adresser.

Vannforbruk per årsverk

Tallene er sammenlagte verdier for Grubbegata 1, Teatergata 5, G-blokken, R5, R6 og andre øvrige innleide adresser.

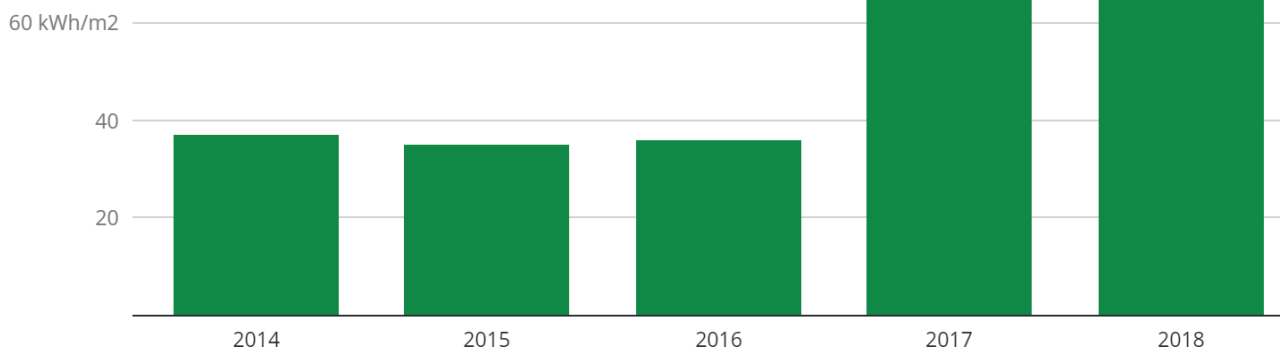
Energiforbruk

Som huseier har Statsbygg en rekke miljømål knyttet til departementsbygningenes energieffektivitet. De arbeider kontinuerlig med å forbedre den grunnleggende infrastrukturen som er direkte avgjørende for hvor mye energi departementsansatte bruker i løpet av en arbeidsdag.

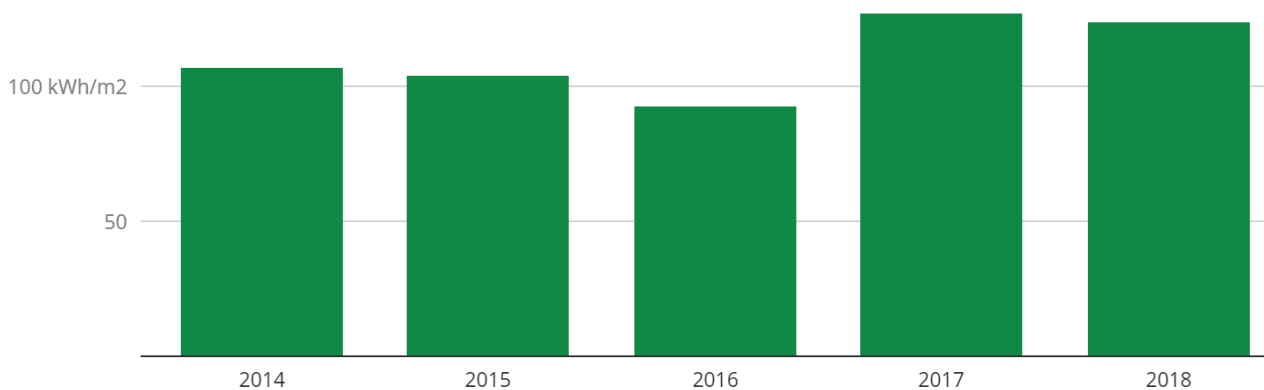
Tiltak fra departementsfellesskapets side vil innebære gode rutiner for avslåing av lys og innkjøp av utstyr med lavt energiforbruk.

Energiforbruk i departementsfellesskapet

Fjernvarme

Tallene inkluderer energibruken i Grubbegata 1, Teatergata 5, G-blokk, R5, R6 samt øvrige innleide adresser.

Samlet sett så har det siden 2017 vært en økning i forbruk av fjernvarme, og tallet har økt med ytterligere 10,7% innen utgangen av 2018.

Siden fjorårets miljørapport, har øvrige departementsbygg blitt inkludert i statistikken for energiforbruk. Tallene for energiforbruket i disse byggene er inkludert fra og med 2017. Dette forklarer hvorfor det i fjorårets rapport så ut til å være en nedgang i bruk av elektrisitet, og en lavere økning i fjernvarme, enn hva årets data viser.

Bygningenes klimafotavtrykk

Ettersom at departementsfellesskapet i all hovedsak driver kontorvirksomhet, er det ikke mange måter å vurdere vår innvirkning på biodiversitet. Utover å vurdere biodiversitet som miljøkonsekvens i miljøkartlegginger, har vi stadfestet at ved å overvåke arealet hvert årsverk i departementsfellesskapet benytter, kan si noe om vår arealutnyttelse.

Bygningsmassen som departementene benytter varierer lite. Derfor vil variasjoner i antall ansatte i stor grad være det som gjør utslag på hvor store areal hvert årsverk beslaglegger i departementsfellesskapet. I 2016 forbrukte ett årsverk i departementsfellesskapet 53,4 kvadratmeter areal. I 2017 var tallet 54,6 kvadratmeter, og i 2018 hadde tallet sunket til 52,4 kvadratmeter areal.

Miljøindikatorer og datatilgang

Utgangspunktet for oppfølging av miljøindikatorer er at datagrunnlaget omfatter de aktuelle departementene, dersom data er tilgjengelig. I de tilfeller hvor data ikke har vært tilgjengelig for enkelte departement vil dette være illustrert i statistikken i denne rapporten.

Departementene holder til i lokaler spredt ut geografisk i Oslo. De fleste er samlokalisert i Regjeringskvartalet, men etter 22.07.2011 ble blant annet Justis- og beredskapsdepartementet flyttet til Nydalen, mens Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet fikk nye lokaler i Kvadraturen i Oslo sentrum. Dette har medført at departementene nå leier lokaler hos ulike huseiere og må forholde seg til huseierens underleverandører og premisser som påvirker muligheten for å hente ut miljøstatistikk. Dette har medført at for noen miljøindikatorer er det vanskelig å fremskaffe data. I slike tilfeller fremgår dette i datagrunnlaget.

